

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจำแนกตามระดับชั้น วุฒิการศึกษา และเพศของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำนวน 217 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง .20 - .71 และมีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .93 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 217 ฉบับ ด้วยตนเองไปถึงนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน และรับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์คืน จำนวน 217 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.1 ดังนี้ การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี โดยการหาคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านความสามารถ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สนับสนุนให้นักเรียนศึกษาต่อในระดับสูง (4.35) อนุญาตให้นักเรียนไปทัศนศึกษากับทางโรงเรียน (4.06) และส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกทางความสามารถพิเศษตามความถนัดและความสนใจทั้งทางด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและนาฏศิลป์ (3.94)

1.2 ด้านสุขภาพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ดูแลช่วยเหลือเกี่ยวกับการเจ็บป่วย โรคประจำตัวของนักเรียน (4.14) ดูแลหรือพาไปพบแพทย์เมื่อมีอาการเจ็บป่วย (4.12) และอบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษา แก่ใจ ปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมนักเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตน มีทักษะการดำรงชีวิตที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (4.00)

1.3 ด้านครอบครัว พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ดูแลนักเรียนไม่ให้มีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือสิ่งเสพติดอื่น ๆ (4.47) ดูแลคุ้มครองนักเรียนให้มีความปลอดภัยจากภัยอันตราย อันเกิดจากการเที่ยวเตร่ การขับขี่ยานพาหนะ การทะเลาะวิวาท การพนัน และประพฤติดนทงูสาว (4.29) และอบรมสั่งสอนนักเรียนให้รู้จักประหยัดและอดออม (4.24)

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะลักษณะชุมชนเป็นชุมชนขนาดเล็ก ผู้ปกครองของนักเรียนประมาณร้อยละ 90 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและ

รับจ้าง (โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา, 2545, หน้า 5) และพักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ที่ทำมาหากิน ประกอบกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่มีสิ่งช่วยที่จะส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตนต่อไปในทางที่ไม่ดี ทำให้ผู้ปกครองมีเวลาอยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนได้มากและสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ยังเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 8 ที่กำหนดว่า ในการจัดการศึกษาให้ยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โรงเรียนจึงมีนโยบายประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองโดยจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะกิจกรรมวันพบผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยเชิญผู้ปกครองมาพบกับฝ่ายบริหารของโรงเรียนเพื่อรับทราบนโยบาย หลังจากนั้นให้ผู้ปกครองพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนในการที่จะส่งเสริม พัฒนา ปกป้องและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งยังมีนโยบายให้อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคนออกเยี่ยมบ้านนักเรียน และในกรณีที่นักเรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ร้ายแรง โรงเรียนจะเชิญผู้ปกครองมาพบเป็นรายบุคคล อีกทั้งยังได้จัดให้มีการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง (โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา, 2545, หน้า 5) ทั้งนี้ถือว่าผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาโดย เน้นให้มีกิจกรรมในการพบปะสังสรรค์ระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2545, หน้า 79) เพื่อร่วมกันป้องกันมิให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยให้ผู้ปกครองช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนในปกครองของตนเองและนักเรียนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้โรงเรียนยังจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง และเชิญกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาร่วมงานที่โรงเรียนจัดขึ้น (โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา, 2545, หน้า 5) และที่สำคัญคือปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศทำให้ผู้ปกครองนักเรียนสามารถรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาอย่างกว้างขวางทุกแห่งทุกมุมจึงให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของบุตรหลานมากขึ้น อีกทั้งโรงเรียนได้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานและความก้าวหน้าของโรงเรียนแก่ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จากวิธีการดำเนินการที่หลากหลายทำให้ผู้ปกครองได้รับรู้ถึงความเคลื่อนไหวของนักเรียนและโรงเรียน จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม พัฒนา ปกป้องและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ วีระชาติ สวนไพรินทร์ และเทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย, 2530, หน้า 75-85) ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อคุณภาพโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมกิจกรรมหรือพบครูที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเป็นจำนวนหลายครั้ง ได้ติดตาม

การเรียนและดูแลความประพฤติของนักเรียนเป็นประจำทำให้ผู้ปกครองทราบการปฏิบัติจริงของทางโรงเรียน และยังสอดคล้องกับบาร์นส์ (Barnes, 1995, p. 315-A) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียนพบว่า การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของโรงเรียนโดยอุดมคติแล้ว ผู้ปกครองต้องมีบทบาทที่โรงเรียนหรือในชั้นเรียนแม้ว่าจริง ๆ แล้วการมีส่วนร่วมของพวกเขาจะไม่เป็นไปตามอุดมคติดังกล่าว และยังพบได้ว่าผู้ปกครองยังมีส่วนในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่บ้านด้วย สอดคล้องกับ อมรกุล ศรีงามผ่อง (2526, หน้า 127-134) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาทางวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 5 ได้ให้ข้อเสนอแนะในการกำหนดกฎระเบียบคือ กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครู นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบวินัยของโรงเรียน และรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้อง พัทรี วรจรัสรังสี (2541, หน้า 123) ได้ศึกษาการนำเสนอแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ให้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครองว่า ผู้ปกครองควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ ควรให้ความสนใจ เอาใจใส่ เป็นกำลังใจ และสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนในปกครองอย่างเต็มกำลังความสามารถ ผู้ปกครองควหาโอกาสในการพบอาจารย์ผู้สอนเพื่อปรึกษาขอคำแนะนำในการดูแลนักเรียนในปกครองเพิ่มเติม ตลอดจนแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ผู้ปกครองที่เห็นความสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ย่อมจะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษา และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ เฉลิมชัย วาสะศิริ (2533, หน้า 130) ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของครูและนักเรียนว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจะช่วยให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การเชิญให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมหลาย ๆ อย่างของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นการประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมงานประจำปี จะทำให้ผู้ปกครองรู้สึกรู้ว่าโรงเรียนต้องการความช่วยเหลือและความร่วมมือจากผู้ปกครอง ผู้ปกครองจะให้ความสำคัญและร่วมมือกับโรงเรียนในด้านการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้และดูแลความประพฤติของนักเรียน จะเห็นว่า การนำผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากเท่าไรก็จะเป็นเรื่องที่ดีก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และที่สำคัญคือเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านความสามารถ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่ผู้ปกครองร่วมเป็นอันดับ 1 คือ การสนับสนุนให้นักเรียนศึกษาต่อในระดับสูง ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนต่อในระดับสูง ร้อยละ 100 ผู้ปกครองทุกคนต้องการให้นักเรียนเรียนสูงๆ สาเหตุเนื่องมาจากผู้ปกครองให้เหตุผลว่าอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างเป็นอาชีพที่ต้องลำบากตรากตรำ ผลผลิตต่ำอันเนื่องมาจากดินฟ้าอากาศไม่อำนวย มีผลทำให้มีรายได้น้อยตามมา ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้น ต้องกู้ยืมหนี้สินรันทนตัวประกอบกับปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยี ผู้ปกครองสามารถรับรู้ข่าวสารการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอย่างกว้างขวางจึงทำให้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา จึงส่งเสริมให้นักเรียนเรียนต่อในระดับสูงเพราะต้องการให้นักเรียนมีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้ปรับตัวเข้ากับสังคมภายนอกได้ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อีกทั้งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 10 กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา รัฐยังเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ครอบครัวยากจนสามารถกู้เงินกองทุนเพื่อการศึกษาที่รัฐจัดให้ จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนเรียนต่อในระดับสูงขึ้น ข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอันดับ 2 คือ อนุญาตให้นักเรียนไปทัศนศึกษากับทางโรงเรียน ทั้งนี้เพราะจากการที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างไม่มีโอกาสและไม่มีเวลาที่จะพานักเรียนไปสถานที่ต่าง ๆ ด้วยตนเองประกอบกับผู้ปกครองบางคนคิดว่าตนเองเป็นเกษตรกร อยู่ในชนบท ความรู้ที่น้อย จึงไม่กล้าที่จะพานักเรียนไปตามที่ต่าง ๆ รวมทั้งการไปทัศนศึกษากับทางโรงเรียนเสียค่าใช้จ่ายน้อย และสถานที่บางแห่งผู้ที่จะมีโอกาสเข้าไปได้ก็คือหน่วยงานหรือการจัดไปเป็นคณะหรือกรณีเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม นอกจากนี้การไปทัศนศึกษายังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 6 มาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงได้กำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 2 รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, หน้า 9) และข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอันดับ 3 คือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกทางความสามารถพิเศษตามความถนัด

และความสนใจทั้งทางด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ทั้งนี้เพราะได้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ที่ได้แสดงความสามารถจนมีชื่อเสียง ได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับในวงสังคมประกอบกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ส่งเสริมในด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนจึงได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งผู้ปกครองยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะในเวลาว่างเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งผลทำให้นักเรียนไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดซึ่งรัฐบาลกำลังรณรงค์อย่างเข้มงวด ทำให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถและมีผลงานเป็นที่น่าภาคภูมิใจแก่ผู้ปกครอง ทั้งนี้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งกำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ซึ่งโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยาได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกอยู่ในระดับดี (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2545, หน้า 79) ทั้งนี้ในการประเมินตนเองโรงเรียนยังเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินนักเรียนอีกด้วย สอดคล้องกับ ผศดี เรืองศรีมัน (2533, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองหรือครูในการส่งเสริมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีสติปัญญาเลิศและความสามารถพิเศษ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ คือ บิดามารดา โดยมีบทบาทดังนี้คือ การส่งเสริมด้านการเพิ่มความรู้และประสบการณ์ โดยพาบุตรไปชมนิทรรศการและการแข่งขัน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผลงานของบุตร และการส่งเสริมด้านการจัดหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถพิเศษของบุตร จัดห้องหรือมุมส่วนตัวให้แก่บุตรซึ่งเป็นบทบาทที่เอื้ออำนวยให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถของตนตามความสนใจและความถนัดเฉพาะด้านได้อย่างเต็มที่มากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของ ผศดี เรืองศรีมัน (2533, หน้า 81-86) ทำการศึกษาความเป็นมาของแชมป์โลก แชมป์โอลิมปิก หรือผู้เป็นหนึ่งในวิทยากรหรือศาสตราจารย์ต่าง ๆ จำนวน 120 คน มีทั้งนักว่ายน้ำ นักเปียโน นักวาด นักปั้นแกะสลัก นักคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ พบว่า บ้านเป็นตัวจักรกลสำคัญที่สุดในการสร้างความเป็นหนึ่งนินบุตร

1.2 ด้านสุขภาพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะเด็กวัยรุ่นเป็นวัยที่เสี่ยงต่ออันตรายในหลาย ๆ ด้าน เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กเข้าสู่ผู้ใหญ่เปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นวัยที่กำลังค้นหาลักษณะเฉพาะและบทบาทที่แท้จริงของตนทั้งทางบ้านและทางโรงเรียน ถ้าวัยนี้หาลักษณะเฉพาะประจำตนเองไม่ได้อาจทำให้เกิดความสับสนและปรับตัวไม่ได้ (สมพร สุทัศนีย์, 2544, หน้า 40) จึงทำให้ผู้ปกครองต้องทำความเข้าใจและ

ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เด็กนักเรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ ข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอันดับ 1 คือ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับการเจ็บป่วย โรคประจำตัวของนักเรียน และข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอันดับ 2 คือ ดูแลหรือพาไปพบแพทย์เมื่อมีอาการเจ็บป่วย ทั้งนี้ เพราะสุขภาพของเด็กจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับกรอบเลี้ยงดูเอาใจใส่ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติตนด้านสุขนิสัยที่ดี และเป็นแบบอย่างในการรักษาสุขภาพอนามัย ซึ่งสอดคล้องกับ ชาญชัย ศรีไชยเพชร (2522, หน้า 15) ได้กล่าวว่า บ้านเป็นสถาบันเบื้องต้นที่จะให้ความรู้ ทักษะ ทศนคติ และการปฏิบัติทางด้านสุขภาพอนามัย ถ้าครอบครัวใดเอาใจใส่ในการศึกษาอบรมให้บุตรหลานของตนมีความรู้ทักษะและทศนคติ ตลอดจนการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพให้แน่นไปด้วดีแล้ว จะทำให้สุขภาพอนามัยของเด็กในครอบครัวนั้นเจริญก้าวหน้าเหมือนนามิยดี และข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอันดับ 3 คือ การอบรม สั่งสอน ให้คำปรึกษา แก้ไข ปรับปรุง พัฒนาพฤติกรรมนักเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตนมีทักษะการดำรงชีวิตที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้เพราะโลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อชีวิตความเป็นอยู่ ฉะนั้นผู้ปกครองจะต้องติดตามสถานการณ์ต่าง ๆ และคอยสอดส่องดูแล อบรม สั่งสอน ปลูกฝังในสิ่งที่ดีงามและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เพื่อที่นักเรียนจะได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้การที่เด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ได้โดยถูกต้องตามลักษณะที่ดีและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้โดยไม่ต้องกังวลใจนั้น จะต้องอาศัยครอบครัวช่วยตอบสนองความต้องการเหล่านั้น ตั้งแต่เด็กยังเล็ก สิ่งที่สำคัญก็คือ เด็กจะต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับบิดามารดา และได้รับความเอาใจใส่จากบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กรู้สึกปลอดภัย เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและเห็นคุณค่าของตนด้วย (สุชา จันทร์อม, 2533, หน้า 35) อีกทั้งปัญหาทางวินัยของนักเรียนในทุกระดับการศึกษาก่อให้เกิดความหนักใจแก่ผู้ปกครองเป็นอย่างมาก ฉะนั้นครูและผู้ปกครองจำเป็นต้องร่วมมือกันเพื่อที่พัฒนานักเรียนได้อย่างเต็มที่ เต็มความสามารถของตัวนักเรียนเอง (กาญจนา ศรีภาพสินธ์, 2533, หน้า 119) สอดคล้องกับ วัฒนา พันธุเมฆา (2528, หน้า 61-63) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป และแบบทอดทิ้ง นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาสูงมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาดำ และสอดคล้องกับ นฤมล สิริพันธ์ (2533, หน้า 82) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ลำดับการเกิด เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรม

การกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูง ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งจะมีความก้าวร้าวสูง และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันจะมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกสูง จะเห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองส่งผลต่อการกล้าแสดงออกของนักเรียน และสอดคล้องกับ ฉะนั้นถ้าผู้ปกครองอบรม เลี้ยงดูให้นักเรียนกล้าแสดงออกก็จะช่วยให้นักเรียนปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.3 ด้านครอบครัว พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอันดับ 1 คือ ดูแลนักเรียนไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือสิ่งเสพติดอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะปัญหาเสพติดก่อให้เกิดผลเสียอย่างใหญ่หลวงต่อสังคมไทย รัฐบาลจึงถือเป็นนโยบายสำคัญซึ่งต้องเร่งดำเนินการแก้ไขและปราบปรามให้สิ้นไป (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2546, หน้า 1) ประกอบกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดทำโครงการรณรงค์และต่อต้านยาเสพติดและมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด และที่สำคัญคือรัฐบาลได้ดำเนินการอย่างเข้มงวดและจริงจังโดยให้มีการดูแล กำกับ ติดตามและรายงานผลเป็นระยะ โดยเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 26 รองลงมา คือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 24 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (กรมสามัญศึกษา, 2546, หน้า 3) จึงจำเป็นต้องเฝ้าระวัง ส่งผลทำให้ผู้ปกครองเห็นพิษภัย โทษของยาเสพติดและเกรงกลัวต่อบทลงโทษทางกฎหมาย จึงทำให้ผู้ปกครองต้องมาดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับ อังสนา เปะนันท์ (2536, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมสุดโต่งของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางโพธิ์มาวาส สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นรายกรณี โดยใช้กระบวนการในการศึกษา 7 ขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวที่ไม่ถูกต้องเป็นปัจจัยที่ทำให้เด็กมีโอกาใช้ยาเสพติดได้ ข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอันดับ 2 คือ ดูแลคุ้มครองนักเรียนให้มีความปลอดภัยจากภัยอันตรายอันเกิดจากการเที่ยวเตร่ การจับฉัวยอดยานพาหนะ การทะเลาะวิวาท การพนัน และประพฤตินทางชั่วสาว ทั้งนี้เพราะบทบาทสำคัญของผู้ปกครองอีกบทบาทหนึ่งก็คือบทบาทในการปกป้องให้ความปลอดภัย ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง มีรายได้น้อยและภาวะเศรษฐกิจไม่ค่อยดีจึงไม่ส่งเสริมให้นักเรียนเที่ยวเตร่ และในการเดินทางมาโรงเรียนส่วนใหญ่ผู้ปกครองให้นักเรียนมาโรงเรียนโดยรถโดยสารประจำทางและรถรับจ้างประจำ คิดเป็นร้อยละ 90 นารถจักรยานยนต์มา ร้อยละ 10 (โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา, 2545, หน้า 5) โรงเรียนมีการรณรงค์ให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ให้เปิดไฟใส่หมวกกันน็อคอย่างจริงจัง

ตามนโยบายของรัฐ ส่วนด้านการทะเลาะวิวาท การพนันและประพฤติดนทางชั่วสาว ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น ทางโรงเรียนจะเชิญผู้ปกครองมาพบเป็นรายบุคคล เพื่อหาแนวทางป้องกัน และแก้ไข ผู้ปกครองนักเรียนที่พฤติกรรมดังกล่าวจะมาพบกับทางโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 100 (โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา, 2545, หน้า 5) ซึ่งสอดคล้องกับ ฉัตรฤทัย นุรณากาญจน์ (2538, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเหตุผล-อารมณ์ที่มีต่อทัศนคติในการเล่นการพนันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนิเวศน์ธรรมาราม จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า นักเรียนมีทัศนคติทางบวกในการพนันลดลงหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเหตุ-อารมณ์ และสอดคล้องกับ ปรางพร พงษ์ประเสริฐ (2538, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติในเรื่องเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีความรู้และทัศนคติอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองมีส่วนช่วยในการดูแล คุ้มครองโดยเป็นที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิดกับนักเรียน และข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอันดับ 3 คือ การอบรมสั่งสอนให้นักเรียนรู้จักประหยัดและอดออม ทั้งนี้เพราะปัจจุบันบางครอบครัวประสบภาวะด้านเศรษฐกิจ ผู้ปกครองมีรายได้ไม่เพียงพอ กับรายจ่ายผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมากกว่าร้อยละ 80 มีฐานะยากจน (โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา, 2545, หน้า 5) นักเรียนต้องขอรับทุนอาหารกลางวันและทุนการศึกษาอื่น ๆ ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนอบรมสั่งสอนนักเรียนให้รู้จักประหยัดอดออม เพื่อให้เด็กนักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นของผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะนักเรียนทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอาศัยอยู่ในชุมชนซึ่งมีขนาดเล็กอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง พื้นฐานครอบครัวของผู้ปกครองไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ความรู้ การดูแลเอาใจใส่อยู่ในระดับเดียวกัน จึงทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนไม่แตกต่างกันมากนัก บทบาทหน้าที่ในการดูแลนักเรียนจึงไม่แตกต่างกันด้วย สอดคล้องกับ วีระชาติ สวนไพรินทร์ และเทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย (2530, หน้า 75-85) ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยมได้สอบถามผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียน 6 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านการจัดการบริการต่าง ๆ ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง สรุปได้ว่า ผู้ปกครอง

ของนักเรียนทั้งสองระดับชั้นมีความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียนในทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง เมื่อเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังและความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการปฏิบัติงานจริงของโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และยังสอดคล้องกับ เกลิมชัย วาสะสิริ (2533, หน้า 130) ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของครูและนักเรียน 7 ด้าน คือ ด้านเอาใจใส่ติดตามการเรียนรู้ ด้านการให้ความรู้เพิ่มเติม ด้านการสนับสนุนและเสริมกำลังใจ ด้านการสนับสนุนการฝึกอาชีพ ด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียนด้านการร่วมกิจกรรมโรงเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้าน สรุปว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและรายได้สูง ฐานะทางเศรษฐกิจดีจะมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้มากกว่าระดับการศึกษาไม่สูงและรายได้น้อย และ ผุสดี เรืองศรีมัน (2533, หน้า 81-86) ได้ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองหรือครูในการส่งเสริมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีสติปัญญาเลิศและความสามารถพิเศษ กรุงเทพมหานคร สรุปว่า บิดามารดามีบทบาทในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ คือ บทบาทการอบรมเลี้ยงดู ด้านการเพิ่มความรู้และประสบการณ์และด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีระดับการศึกษาสูงจะสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีสติปัญญาเลิศและมีความสามารถพิเศษให้ประสบความสำเร็จได้ จะเห็นว่า ผู้ปกครองของนักเรียนทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีบทบาทในการมีส่วนร่วมดูแลนักเรียนไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนบ่อทองวังษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูง มีประสบการณ์ที่ดีทางด้านการศึกษาก็จะให้ข้อคิดและการแนะนำนักเรียนได้ดี ในการพิจารณา ใคร่ครวญ ไตร่ตรองอย่างรอบคอบและหาแนวทางในการแก้ปัญหาได้ ถูกวิธี ในทางตรงกันข้ามผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาไม่สูง ความรู้ไม่ดี และขาดการเอาใจใส่ดูแลในเรื่องต่าง ๆ ก็จะทำให้คำแนะนำ อบรมสั่งสอนนักเรียนตามสภาพแวดล้อม หรือสิ่งที่พบเห็นได้ยินได้ฟังมา ขาดการไตร่ตรองที่ดี ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีความรู้ ขาดประสบการณ์ อาจมีผลทำให้ อบรมสั่งสอน แนะนำนักเรียนไม่ดีเท่าที่ควร สอดคล้องกับ เกลิมชัย วาสะสิริ (2533, หน้า 130) ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตามการรับรู้ของครูและนักเรียน พบว่าการแนะนำให้

นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียนนั้น ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาที่ดีจะสามารถแนะนำให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการของโรงเรียนเพื่อที่นักเรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการเพิ่มเติม แต่ถ้าผู้ปกครองที่มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำจะไม่เข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมวิชาการไม่สามารถแนะนำนักเรียนได้ และสอดคล้องกับ ประเสริฐ วิเศษกิจ (2542, บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริหารทั่วไป และด้านกิจกรรม โดยรวมและรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังสอดคล้องกับ สมหมาย วัฒนศิริ (2529, หน้า 83-84) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาระดับสามัญศึกษา และระดับอุดมศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการแตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ เพราะในปัจจุบันชายและหญิงต้องออกทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้มาเลี้ยงดูครอบครัว ทุกคนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อครอบครัว ประกอบกับโลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ผู้ปกครองของนักเรียนทุกคนทั้งชายและหญิง สามารถรับรู้ข่าวสารได้โดยเท่าเทียมกัน ดังนั้น บทบาทของผู้ปกครองทั้งเพศชายและเพศหญิงในการอบรมดูแลเอาใจใส่นักเรียนมิใช่หน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ผู้ปกครองทั้งเพศชายและเพศหญิงสามารถมีสิทธิและเสรีภาพในการอบรมเลี้ยงดูให้นักเรียนเป็นคนดีได้ทั้งสิ้น ซึ่งตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้ และ Glueck (1986, p. 236 อ้างถึงใน สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2546, หน้า 78) ได้ศึกษาจากเด็กดีและเด็กอันธพาล 500 คน สรุปได้ว่า เด็กจะดีได้ต้องได้รับความรักจากบิดามารดา การเลี้ยงดูของมารดา วินัยจากบิดาและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบิดามารดา ซึ่งนับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญ สอดคล้องกับ อำนวย ทองโปรง (2541, หน้า 61) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พบว่า ผู้ปกครองเพศชายและเพศหญิงมีความคาดหวังในด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านอาคารสถานที่และการบริการ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองไม่แตกต่างกันทั้งรายด้านและรายข้อ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยพิจารณาในประเด็นรายด้านและรายข้อเพื่อเสนอเป็นแนวทางในการบริหารงานในโรงเรียนดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมให้นักเรียนผลิตคิดค้น สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โรงเรียนจึงควรจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการจัดทำโครงการในรายวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เป็นโครงการที่เป็นรูปธรรม โดยการนำวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นมาประดิษฐ์คิดค้น เพื่อที่จะได้เป็นการฝึกทักษะการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนพิเศษเพิ่มเติมทั้งในและนอกโรงเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำเช่นเดียวกัน ดังนั้น โรงเรียนควรจัดทำบัญชีรายชื่อแหล่งเรียนรู้ประชาสัมพันธ์พร้อมทั้งแนะนำให้นักเรียนทราบ เพื่อที่เมื่อนักเรียนมีโอกาสจะได้สามารถหาความรู้เพิ่มเติมโดยการเรียนนอกระบบ เรียนตามอัธยาศัย หรือการอบรมหลักสูตรระยะสั้นของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานซึ่งจะเสียค่าใช้จ่ายไม่มากนัก
3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการติดตามการเข้าเรียนของนักเรียนจากครูที่ปรึกษาหรือครูในโรงเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนั้น โรงเรียนน่าจะจัดทำข้อมูลและรายงานการเข้าเรียนติดตามการมาเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบและตอบรับการติดตามอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะช่วยให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น
4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพานักเรียนไปพบแพทย์ เพื่อตรวจสอบสุขภาพประจำปี พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น โรงเรียนน่าจะมียกยบายให้บุคลากร นักเรียนทุกคนตรวจสอบสุขภาพประจำปีเพื่อเป็นข้อมูลในการดูแล รักษาสุขภาพ ในการป้องกันไม่ให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บ หรือเมื่อพบจะได้ตรวจรักษาได้ทันการณ์ อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการดูแลนักเรียนของโรงเรียนต่อไป
5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการติดตามความสัมพันธ์ระหว่างส่วนสูงและน้ำหนักของนักเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนั้น เมื่อโรงเรียนดำเนินการชั่งน้ำหนักและส่วนสูง ซึ่งดำเนินการปีละ 2 ครั้ง แล้วควรรายงานผลและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

6. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริจาคเงิน วัสดุ อุปกรณ์ หรือสิ่งของเครื่องใช้ให้แก่ทางโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โรงเรียนควรจัดทำโครงการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โครงการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพิ่มขึ้น

7. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมให้นักเรียนหารายได้พิเศษระหว่างเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำ แต่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้โรงเรียนควรจัดทำโครงการหารายได้พิเศษระหว่างเรียนให้นักเรียน โดยให้นักเรียนจัดทำโครงการ หรือติดต่อหาสถานประกอบการในชุมชนให้นักเรียนหารายได้ระหว่างปิดภาคเรียนเพื่อที่จะได้นำรายได้มาแบ่งเบาภาระครอบครัว

8. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการประสานงานกับ โรงเรียนด้านการประเมินผลและรายงานผลด้านสุขภาพและความสัมพันธ์ในครอบครัวระหว่างบ้านกับโรงเรียนทั้งรายภาคและรายปี พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำ โรงเรียนและผู้ปกครองควรจะมีการประสานและรายงานผลการดูแลนักเรียนซึ่งกันและกัน โดยโรงเรียนจะต้องรายงานผลให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่องเพื่อที่ผู้ปกครองของนักเรียนจะได้รายงานผลย้อนกลับมายังโรงเรียน อาจทำได้โดยใช้แบบสอบถาม แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนขณะอยู่กับผู้ปกครอง หรือการสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการเยี่ยมบ้านนักเรียน หรือสอบถามจากตัวนักเรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้ปกครองที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีของโรงเรียน
2. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยศึกษาจากประชากรที่เป็นนักเรียนทั้งกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง
4. ควรศึกษาความต้องการของผู้ปกครองและปัจจัยในการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนพิเศษทั้งในและนอกโรงเรียน
5. ควรศึกษาบทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
6. ควรศึกษาสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง